

خبرنامه

«انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران»

سال دوم، شماره اول، شماره پیاپی ۷، اسفند ماه ۱۳۸۱

در این شماره

:

.

()

.

.

.

.

« : » .

» .

.

خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران

:

:

:

:

:

آدرس دفتر خبرنامه: خیابان آفریقا، بعد از تقاطع میرداماد،

کوی آناهیتای شرقی،

شماره ۱۱، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران،

کد پستی: ۱۹۱۷۶، صندوق پستی: ۴۵۹۷-۱۱۳۶۵

پست الکترونیکی: ilisa@nli.r

اول دفتر به نام ایزد دانا

G سخن آغازین

انجمن های علمی دانشجویی و نشریات آنها

اگر بتوانید نگاه انتقادآمیز و منتقد بودن را به
مردم بیاموزید، بی تردید انسان بودن را به آنها آموخته‌اید.

(اسپارشات)

انتشار نشریات	واطلاع‌رسانی را در	از سوی دیگر، بر
دانشجویی انجمن‌های	کشور عهده‌دار شوند.	این باوریم که تحولات
علمی دانشجویان	بدهی است	شتابان در همه
رشته کتابداری و	دانشگاه	رشته‌ها و حوزه‌های
اطلاع‌رسانی دانشگاه	جولانگاه دانشجو	علمی و دانشگاهی
های کشور در	است و در این	آنقدر سریع می‌تازد
نیمسال اول تحصیلی	میدان موجه‌ترین	که استاد و
۸۱-۸۲ و	حرکت‌ها، گام‌زدن	دانشجو باید برای
همچنین برگزار	در عرصه تخصص	شناخت و درک
نشست‌ها و	است و	روزآمدت تحولات
همایش‌های تخصصی	تخصص، همت در	پایه‌پای یکی دیگر
، نوید تلاش و	مسیر دستیابی به	بتازند تا از قافله و
فعالیت	تفکر انتقادی و پویا	کاروان دانش و
با برنامه نیروهای	در پرتو آموزش	فناوری عقب‌نمانند.
است که از	ویژویش را به طور	نشریات علمی
هم‌اکنون باید تمرین	مداوم	دانشجویی
سکانداری، مدیریت و	توصیه می‌نماید.	از ابزارهای بیان و
ارائه خدمات		تبادل یافته‌ها
کتابداری		واندیشه‌های

تخصصي هستند	دانشجو) بررسي	بر آوردن خواسته هاي
که اگر جدي گرفته	کنند.	آنان بنمایند.
شوند (هم از	بدون شك،	بسیار خوب با این
سوي دانشجويان و	گروه هاي	مقدمات لازم مي دانم
هم از سوي	آموزشي بايد از آنچه	به دانشجويان
استادان) با توجه به	به شيوه	عزيمي که زير لواي
شيوه ارائه آنها که	درست، منطقي و	انجمن علمي
کمتردر بند نقش	موجه از	دانشجويي به فعاليت
ايوانند، از	سوي دانشجويان و	و تلاش مي پردازند
سادگي برخوردارند و	استادان	و حاصل زحمات خود
همچنين نياز به	مطرح مي شود	را به صورت نشريه
طي مراحل اداري و	استقبال کنند و با	در اختيار مخاطبان
تشريفاتي که	حمایت و توجه به	و علاقه مندان قرار
معمولاً نشريات	پيش نهادها،	مي دهند، نکاتي
رسمي درگير	انتقادات، انتظارات و	راگوش زد کنم، باشد
آن هستند، ندارند؛	رهنمودهاي افراي	که در نظر افتد:
مي توانند چالش هاي	که همه امکانات	- انتقاد لازم است،
روز محيط درسي را	دانشگاه به خاطر	اما مهم ترين ويژگي
با توجه به انتظارات	آنها به کار گرفته شده	بيان آن رعايت دقت
حوزه	است (دانشجويان)،	در
تخصصي (استاد و	سعي در فراهم آوري و	

جوانب مطلب و
مراعات ادب در ارائه
آن است.

از هم‌اکنون که
به عنوان دانشجو
دست به کار نشر و
نوشتن شده‌اید
درست‌نویسی، نظم
و کم‌گویی و
پر محتوایی را ماکه
خودسازید.

از ترجمه مطالب
خوب غافل نشوید، در
حرفه ما ترجمه
جایگاه ویژه‌ای دارد.

تحقیق، تألیف،
ترجمه و گردآوری
گروهی (Teamwork)
راتم‌ترین و تجربه
کنید. جای این‌گونه
فعالیت‌ها حتی در

میان استادان ما هم
خالی است.

پژوهش
بلافاصله در
زمینه‌های جدید را
تبلیغ کنید و از
میان مطالب ارائه
شده در کلاس
توسط دانشجویان،
بهترین‌ها را
برگزینید و منتشر
نمائید.

معرفی
دانشجویان فعال،
بیان انگیزه
فعالیت‌های آنان و
شیوه‌های انجام آن به
دیگران،
بسیار درس آموز
است.

نشریه خود را
عرصه تضارب آراء
در حوزه تخصصی
کنید و از تکرار
مطالب تا حد امکان
خودداری
نمائید.

تنوع و
بهره‌گیری از نو
وسایقه در ارائه
مطالب را
فراموش نکنید.

فرصت را مغتنم
می‌شمارم و
از همین‌جا از همه
میدان
محترم‌گروه‌های
کتابداری و
اطلاع‌رسانی، استادان
و همکاران ارجمند
در کتابخانه‌ها و

مراکز
اطلاع رسانی تقاضا
میکنم
دست اندرکاران نشری
ت تخصصی
دانشجویی حمایت
و پشتیبانی نمایند.
آن اسکاتاران آینده
حرفه ما هستند.

L% گزارش

۱

نخستین همایش
ادبیات کودکان و
نوجوانان دانشگاه
بیرجند

سید کاظم حافظیان

دی ۱۳۸۱

۶ - ۸ آبان ۱۳۸۱

نخستین همایش ادبیات کودکان در قطعنامه پایانی، ضمن تشکر
ونوجوانان در روزهای ۶، ۷ و ۸ آبان ماه از دست اندرکاران و برگزارکنندگان همایش،
سال ۱۳۸۱ در دانشگاه بیرجند برگزار شد. موارد زیر تأکید و تأیید شده است:

- تشکیل دبیرخانه دائمی؛
- ایجاد زمینه‌های لازم در مراکز آموزشی-کتابداری و اطلاع‌رسانی برای راه‌اندازی دوره‌های کارشناسی ارشد و
- تداوم دو سالانه همایش؛
- ضرورت ارائه درس‌هایی با عنوان دکترا؛
- ادبیات کودکان در دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا؛
- تأکید بر لزوم راه‌اندازی و تجهیز کتابخانه‌های سیار روستایی؛
- ایجاد کارگاه‌هایی برای نویسندگان و تصویرگران محلی در دانشگاه‌های سراسر کشور؛
- تأکید بر ایجاد بخش ادبیات کودکان و نوجوانان در کتابخانه‌های دانشگاهی و...

- توصیه به ناشران دولتی برای برنامه‌ریزی در جهت تولید کتاب‌های نمونه در حوزه‌هایی که دیگر ناشران کمتر به آنها می‌پردازند (کتاب‌های غیرداستانی)؛
 - تقویت پژوهش در زمینه‌های ادبیات در دانشگاه‌ها به صورت پروژه‌های دانشجویی؛
- ۲
- گزارشی از چهارمین همایش انجمن‌های علمی ایران، ۲۶ دی ماه ۱۳۸۱**

- توصیه به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران برای تحقق بخشیدن به یکی از مهم‌ترین اهداف ملی آن کتابخانه یعنی دایرکردن بخش کودکان و نوجوانان و بازسازی ساختاری کتابخانه‌های عمومی و آموزشگاهی؛
- در ایران حدود ۱۱۱ انجمن علمی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

وجود دارد که «انجمن کتابداری و نظرات مشورتی انجمن‌ها از سوی نهادها اطلاع‌رسانی ایران» یکی از آنهاست. این مراکز دولتی (مانند وزارتخانه‌ها، انجمن‌ها با هدف ارتقاء جایگاه علم و سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و مجلس شورای تخصص در کشور، کمک به فرایند توسعه اسلامی)، و نیاز به افزایش بودجه انجمن‌های ایران و بسترسازی برای تبادل اندیشه، ایجاد علمی، به ویژه انجمن‌های نوپا از دیگر شده‌اند. در ۲۶ دی ماه سال جاری، چهارمین نکاتی بود که رئیس انجمن کتابداری و همایش رؤسای این انجمن‌ها با حضور وزیر اطلاع‌رسانی آنها را متذکر شد. در این علوم، جناب آقای دکتر معین و نیز معاون همایش، وزیر علوم و نیز معاون پژوهشی این وزارتخانه، جناب آقای دکتر

منصوری در باشگاه دانشگاه تهران تشکیل شد. رئیس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران در این همایش به توجیه جایگاه حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی در کشور و خدمات آن به دیگر رشته‌ها پرداخت و متذکر شد که توسعه همه جانبه کشور در گرو فراهم‌آوری شرایط لازم برای ایجاد و گسترش نظام‌های اطلاع‌رسانی است. وی همچنین به اهمیت تولید، دسترسی و مصرف اطلاعات و دانش به منزله سرمایه توسعه اشاره کرد.

تلاش برای ارتقاء جایگاه اجتماعی تخصص‌ها و انجمن‌های علمی در کشور، لزوم استفاده از دیدگاه‌های تخصصی

در این همایش که با همکاری سازمان اسناد و کتابخانه ملی و انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی برگزار شده بود، در ابتدا دکتر فتاحی رئیس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی

ضمن اظهار این مطلب که این همایش به دنبال راهکارها و اهداف مشترک کتابخانه ملی و انجمن کتابداری است، به ویژگی‌های کتابخانه ملی اشاره کرد و گفت: کتابخانه ملی در هر کشور جایگاه بالایی دارد و شاخص توسعه فرهنگی و علمی محسوب می‌شود و همچنین وارث فرهنگ و اندیشه مکتوب یک ملت در طول تاریخ و آئینه فرهنگ آنها در سطح جهان است. وی در ادامه گفت: کتابخانه

با همکاری کتابخانه ملی و انجمن کتابداری

و اطلاع‌رسانی برگزار شد

« همایش کتابخانه ملی ؛

گذشته، حال، آینده »

سیدجلال حیدری نژاد

ملی مسئول هدایت و پشتیبانی همه فعالیت‌هایی است که هدفش ارتقاء کتابخانه‌های کشور است. رئیس انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی، همچنین اظهار داشت: اهداف انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی تا حد بسیاری با اهداف کتابخانه ملی مشترک است و این انجمن ارتقاء اجتماعی، علمی، حرفه‌ای و اداری

همایش کتابخانه ملی؛ گذشته، حال، آینده در بیست و چهارم آذر ماه سال جاری با حضور دانشجویان، کارشناسان، معاونان و مدیران کتابخانه ملی و اعضای انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی در سالن اجتماعات وزارت کشور برگزار شد.

جامعه کتابدار و اطلاع‌رسان کشور و کتابخانه بانک استقر اضی روس بود که به همچنین بستر سازی برای ارتباطات مناسب و چهل هزار جلد کتاب می‌رسید.

ارتقاء علمی این زمینه در کشور رآمد نظر دارد. پس از سخنان رئیس انجمن کتابداری و

اطلاع‌رسانی، آقای کامران فانی عضو هیئت علمی کتابخانه ملی، ضمن اظهار این مطلب که گذشته کتابخانه ملی با دورویداد، چاپ

کتاب و تأسیس دارالفنون پیونددارد، گفت: وی در خاتمه سخنان خود گفت:

تاریخ دوپست سال اخیر، ایران تاریخ دردناک نخبگانی است که کوشیدند راهی نو بیابند. کتابداری جدید هیچ‌گاه در کتابخانه ملی اجرا نشد زیرا قدیمی‌های کتابخانه که بیشتر به محتوای کتاب توجه داشتند، معتقد بودند که

کتابداران جدید فقط به ظاهر توجه دارند و کتابخانه ملی در پرتو تقابل سنت و مدرنیته فقط اندکی فن کار را می‌دانند.

پرداخت و ضمن ارائه تعاریفی از مدرنیزاسیون، مدرنیسم و مدرنیته، گفت: هسته اصلی کتابخانه ملی

در واقع همان کتابخانه دارالفنون و پس از آن کتابخانه انجمن معارف بود. گذشته‌ناشی از مدیران غیرمتخصص بود.

وی در ادامه اظهار داشت:

نخستین مجموعه‌هایی که به کتابخانه ملی وارد شد، مجموعه کتابخانه دارالفنون، کتاب‌های کتابخانه سلطنتی، و مجموعه ۳۸۰ پرداخت. پوری سلطانی در ادامه، ضمن اشاره به فعالیت‌های زیربنایی کتابخانه

ملي درباره فعاليت هاي پژوهشي اين سازمان اطلاع رسانی برگزار و به تعدادي از گفت: کتابشناسي ملي ايران، کتابشناسي سؤالات مطرح شده از سوي شرکت کنندگان ملي پيایندها، فهرست مستند مشاهير، پاسخ داده شد.

فهرست مقالات فرهنگي و سرعنوان هاي موضوعي از فعاليتهاي پژوهشي کتابخانه

۴

ملي هستند.

لازم به یادآوری است که در پایان

مراسم، میزگردی با حضور دکتر فریبرز

«برنامه جدید مصوب شورای

خسروي معاون کتابخانه ملي، دکتر علي

برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

مزینانی مدیرکل پردازش، پوري سلطاني،

فردوسي مشهد»

کامران فاني و غلامرضا اميرخاني مدیرکل

از سوي گروه آموزش کتابداري

و اطلاع رسانی دانشگاه فردوسي مشهد،

الف. درس هاي جديد پيشنهادي واحد

برنامه درسي جديدي ارائه شده و به تصويب

ب. درس هاي جايگزين واحد

رسیده است که قرار است از ترم آینده به

اجرا درآید.

()

()

		()
		()

معرفی انجمن‌های
کتابداری و مراکز
اطلاع‌رسانی

)
			(

ن = نظري ع = عملي

۹. انجمن کتابداری لیتوانی

ترجمه: نسرین قادری نیکو

۱۹۴۱ فعالیت انجمن توسط
اشغالگران آلمانی متوقف شد. بعد
از جنگ جهانی دوم، لیتوانی زیر
سلطه اتحاد جماهیر شوروی بود
و در این زمان هیچ‌گونه اقدامی در
انجمن صورت نگرفت تا اینکه در
۲۹ ژوئن ۱۹۸۹ با
استقلال لیتوانی انجمن دوباره

انجمن کتابداری لیتوانی در
سال ۱۹۳۱ به وسیلهٔ پروفیسور
واکلو واس بیرزیسکا تأسیس شد.
هدف از تأسیس انجمن به
همپیوستن کتابداران و کتابشناسان
لیتوانی و کمک به پیشرفت
توانایی‌های علمی و شیوه‌های
کاری آنها بود. در سال

تشکیل شد و در سال ۱۹۹۰ نیز
توسط ایفلا به رسمیت شناخته شد.

اهداف انجمن

- ترفیع شهرت کتابداری در
جامعه لیتوانی؛
- معرفی حقوق حرفه‌ای و
اجتماعی اعضای انجمن؛
- راه‌اندازی و تدارک آموزش
ضمن خدمت کتابداران؛

- درخواست از دولت و
مسئولان لیتوانی برای تهیه
ابزارها و منابع بهتر
برای کتابخانه‌ها؛
- کسب مهارت و تجربه در
حرفه کتابداری؛

- اطمینان از تخصص‌گرایی
بالا در اعضای انجمن.

اساسنامه انجمن کتابداری

در اساسنامه انجمن به مواردی
از قبیل بیان اصول و قواعد کلی،
اهداف و مقاصد، عضویت و
شرایط اعضای انجمن، مدیریت
و ساختار سازمان، اساسنامه
حقوقی و فعالیت‌های مالی و
اقتصادی پرداخته شده است.

ساختار انجمن

انجمن شامل گروه‌های کاری
از قبیل گروه حفاظت کتاب و
منابع، مرجع، آموزش مستمر
و جز آن و بخش‌های اجرایی و
کنترلی می‌شود.

عضویت در انجمن

عضویت برای هر شهروند
عمومی لیتوانی امکان‌پذیر است و
آنها با پرداخت حق

عضویت می‌توانند در انجمن
فعالیت داشته باشند، اعضا دارای
حقوق زیر هستند:

- شرکت در همایش‌ها و
نشست‌ها و ارائه پیشنهاد برای
فعالیت‌ها؛

- انتخاب کردن و انتخاب شدن
در تمام

موقعیت‌های انجمن.

- برابر بودن حقوق اعضا
علی‌رغم میزان حق عضویتی که
می‌پردازند.

پیوندهای انجمن

- منابع در حوزه کتابداری و
اطلاع‌رسانی؛

- توسعه حرفه‌ای؛

- انجمن‌های کتابداری؛

- کتابخانه‌های لیتوانی؛

- دیگر منابع .

انتشارات انجمن

شامل بولتن انجمن کتابداری،
کتابخانه‌ها و جامعه، کتابخانه‌ها به
عنوان دروازه اطلاعاتی به هزاره
جدید، فناوری اطلاعات و
مدیریت کتابخانه، مجله (*In*
Journal) می‌شود.

نشانی: <http://www.lbd.lt/index.htm>

کتابداران گرامی

انجمن کتابداری و

اطلاع‌رسانی ایران در نظر

دارد اطلاعات

تمام کتابخانه‌ها و مراکز

اطلاع‌رسانی ایران را به
مرور از طریق پایگاه
اینترنتی خود در دسترس
قرار دهد. این
اطلاعات شامل مجموعه
کتابخانه، نحوه
ارائه خدمات و نشانی‌های
پستی و الکترونیکی
کتابخانه است.

باتوجه به پرسشنامه
کتابخانه ملی ایران که قبلاً
توزیع شده، تهیه و
تدوین گردیده است.
انجمن امیدوار است از
این طریق در درجه اول
راهنمایی برای کمک
به مراجعان نهایی
کتابخانه‌ها و پس از آن به
کتابداران ارائه دهد.

برای دریافت پرسشنامه با
نشانی زیر تماس حاصل
فرمائید.

خیابان آفریقا بالاتر از
میرداماد - آناهیتای شرقی -
پلاک ۱۱.

کد پستی ۱۹۱۷۶ یا ص.
پ ۴۵۹۷-۱۱۳۶۵

کتابخانه ملی جمهوری
اسلامی ایران
دفتر انجمن کتابداری و
اطلاع‌رسانی ایران

پرسشنامه‌ای با کمک
کتابداران عضو کمیته
«تهیه و تدوین
راهنمای الکترونیکی
کتابخانه‌های ایران»،

اخبار انجمن

W
فعا

لئت های انجمن:

پوزیتویسم

ویژوئش های کتابداری

جلسه نقد و بررسی
«نظریه های پوزیتویستی در
پیژوئش های کتابداری
و اطلاع رسانی» برگزار شد.

این نشست در ادامه
سلسله سخنرانی های ماهانه انجمن،
عصر روز چهارشنبه ۲۵ دی ماه

مکان: خیابان انقلاب -
دانشگاه تهران - کتابخانه تالار
علامه امینی

اخبار عمومی

سال جاری در محل تالار
اجتماعات دانشکده مدیریت دانشگاه
تهران برپا شد. دکتر عباس حرّی،
ابراهیم افشار زنجانی و فاطمه
رهادوست در این جلسه درباره
وجود معرفت شناسی و
روش شناسی پوزیتیویسم منطقی و
کتابداری، پست مدرنیسم
و کتابداری و اطلاع رسانی
سخنانی ایراد کردند.

**برگزاری دومین جلسه
مجمع عمومی سالیانه انجمن
کتابداری و اطلاع رسانی ایران**

انجمن کتابداری و
اطلاع رسانی ایران دومین مجمع
عمومی سالیانه خود را
برگزار نماید.

زمان: دوشنبه ۱۳۸۱/۱۱/۲۸
از ساعت ۱۵ الی ۱۹ بعد از ظهر

توسعه **W**

**کتابخانه های کودکان
و نوجوانان**

از اعضای علاقه مند به
فعالیت های فرهنگی برای کودکان

و نوجوانان در مناطق محروم دعوت می‌شود، به کمیته توسعه کتابخانه‌های کودکان و نوجوانان شورای کتاب‌کودک بپیوندند، خواهشمند است برای کسب اطلاعات بیشتر با کتابخانه تحقیقاتی شورا با تلفن ۶۴۰۸۰۷۴ تماس گرفته شود.

«کتابخانه‌های عمومی کشور به‌بخش خصوصی واگذار می‌شوند.»

ایرنا گزارش داد به گفته محمدرضا آشنایی رئیس اداره ارشاد خراسان همه کتابخانه‌های عمومی این استان و کل کشور به بخش خصوصی واگذار خواهد شد.

«پایان‌نامه برگزیده سال

۱۳۸۱»

پایان‌نامه کارشناسی ارشد آقای احمد رضا صغری پوده در رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی با عنوان «بررسی عناصر ویژگی‌های مطرح در طراحی وب سایت کتابخانه‌های دانشگاهی» به راهنمایی آقای دکتر فتاحی و مشاوره خانم دکتر مه‌ری پریرخ در اسفند ماه ۱۳۸۰ در دانشگاه فردوسی

مشهد دفاع شد.

این پایان‌نامه در هفتمین دوره انتخاب پایان‌نامه سال دانشجویی (خرداد ماه ۱۳۸۱) به عنوان پایان‌نامه برگزیده سال شناخته شد.

همچنین در تاریخ ۸۱/۹/۲۵ نیز به مناسبت هفته پژوهش در هفتمین دوره داخلی و پنجمین دوره بین المللی معرفی پژوهش فرهنگی سال، پایان نامه مذکور شایسته تشویق شناخته شد و به همین مناسبت لوح تقدیری از سوی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی آقای احمد مسجدجامعی به ایشان اعطا گردید.

اطلاع رسانی علوم اجتماعی

[http:// www. pscw. uva. htm/1.nl/sociosite/ index](http://www.pscw.uva.htm/1.nl/sociosite/index)

اینترنت به سرعت تولید، توزیع و مصرف دانش و اطلاعات را دگرگون می کند. اطلاعات در قالب های الکترونیک و

از طریق کاربردهای شبکه ای متفاوت عرضه می شود.

اطلاعات با شتاب بسیار زیادی در حال گسترش است. بخش اعظم جدیدترین تحقیقات جامعه شناختی پیش از اعلام چاپی، در رسانه های مختلف، در اینترنت ارائه می شود.

از این رو استفاده از اینترنت و بهره بردن از منابع آن وظیفه مبرم و ضروری تمام دانش ورزان علوم اجتماعی است.

این سایت با هدف دسترس پذیری اطلاعات و منابع لازم برای جامعه شناسان و دیگر

دانشمندان علوم اجتماعی طراحی شده است.

طراحی آن از منظری جهانی صورت گرفته است و امکان آگاهی از مباحث و تحولات

علوم اجتماعي را در سطح
بين المللي به علاقه‌مندان مي‌دهد.

اجتماعي در سراسر جهان شناخته
شده است.

اين سايت به منظور عرضه
فهرست بندي جامع از همه منابع
جامعه‌شناسي در
اينترنت راه‌اندازي شده است.
وسعت و ماهيت دائم‌متغير
اينترنت، امکان عرضه
فهرست بندي جامع و قطعي را
ناممکن مي‌کند. به همين علت اين
سايت همواره در حال به روز
شدن است.

اطلاعات سودمند درباره
زندگي، آثار و نظريات
جامعه‌شناسان بزرگ تاريخ،
نشریات جامعه‌شناسي،
کتابخانه‌هاي تخصصي
علوم اجتماعي، گروه‌هاي
جامعه‌شناسي دانشگاه‌ها، مراکز
تحقيقاتي و انجمن‌هاي حرفه‌اي
علوم اجتماعي از ديگر بخش‌هاي
اين سايت فراگير است.

مقر اين سايت در دانشکده
علوم اجتماعي دانشگاه آمستردام
است. در اين سايت اطلاعات و
منابعي عرضه شده است که
براي دانشجويان علوم اجتماعي
سودمند است.

استفاده از شبکه اطلاع‌رساني
آن بسيار ساده است. به همين علت
اين سايت نزد دانشمندان علوم

راه است و توانایی گسترش فراوانی را دارد. دانشمندان قصد دارند که سرعت نوشتن و خواندن این فناوری را که در حال حاضر بالغ بر چند کیلو بیت در ثانیه است، افزایش دهند.

نخستین آزمایش‌ها نشان داده است که می‌توان اطلاعات را تا ۲ مگابیت در ثانیه نوشت. با مصرف برقی معادل ۱۰۰ میلی‌ولت دانشمندان به این فکرند که آن را به صورت کارت‌های ضبط به کار برند، همانند: *Memory- CompactFlash- Modele* یا *Sticks* امروزی. قرار است سال آینده شرکت *IBM* نمونه‌های از سیستم‌های ضبط را معرفی کند که در مربعی به ابعاد ۷ میلی‌متر، ۴۰۰۰ حفرة سوراخ‌نشده از سیلیسیم را جاسازی کند.

۲۵ میلیون صفحه متن

بر روی صفحه‌ای به ابعاد یک

تمبر

دانشمندان سوئیس، فناوری جدیدی اختراع کرده‌اند که با آن می‌توان محتویات ۲۵ DVD را به صورت حفرة‌هایی به ابعاد یک میلی‌ونیم میلی‌متر بر روی صفحه‌ای پلاستیکی به ابعاد یک تمبر ضبط کرد. این حجم اطلاعات معادل ۲۵ میلیون صفحه متن است. سوزن‌های بسیار ظریفی، نقاطی را که اطلاعات در آن قرار می‌گیرد، در این صفحه‌ها می‌نگارند، به طوری که ظرفیتی معادل یک میلیون بیت در هر سلول مربع قابل دسترسی است. این حجم تقریباً ۲ برابر ظرفیت ذخیره‌کننده‌های صفحه‌های مغناطیسی امروزی است. این فناوری تازه در ابتدای

تحليل قرار گیرد؟ آیا مفهوم شایسته
سسالاری و تعهدمداری
وتخصصگرایی در این انتخابها
و انتصابها متجلی است؟ آیا
معنای استفاده بهینه از امکانات و
نیروی انسانی و پتانسیل‌های
مراکز همین است؟

**وب سایت تشکل‌های
دانشجویی کشور راه‌اندازی
شد**

وب سایت تشکل‌های علمی،
دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز
آموزش عالی به نشانی www.IRAN.sss.Com
راه‌اندازی شد.

این وب‌سایت با هدف تسهیل
اطلاع‌رسانی دقیق و سریع و
برقراری ارتباط میان تشکل‌های

**«درخواست رسیدگی به
مشکلات مرکز اطلاع‌رسانی و
خدمات علمی
جهادکشاورزی»**

جمعی از کارشناسان و
اعضای هیئت علمی مرکز
اطلاع‌رسانی و خدمات علمی
جهادکشاورزی طی نامه‌ای، وزیر
محترم جهادکشاورزی را در
جریان مسائل و مشکلات پیش‌آمده
در اثر ادغام مرکز اطلاعات و
مدارک علمی کشاورزی و مرکز
اطلاعات و خدمات علمی جهاد
سازندگی قرار دادند. در قسمتی
از این نامه آمده است: کارشناسان
این مرکز در طی یک سال اخیر
همواره از خود پرسیده‌اند
آیا مدیریت جدید با مفهوم ارائه
خدمات اطلاعاتی‌آشناست تا این
اعداد و ارقام، و رکود یا
بالندگی آن مورد توجه و تفسیر و

علمي و دانشجوئي و دانشگاههاي سراسر کشور راهاندازي شده است. در اين وبسایت آخرين اخبار و اطلاعات مربوط به تشکلهاي علمي دانشجوئي و دستاوردهاي آنان منتشر مي شود. همچنين کاربران مي توانند با حضور در ميزگردهاي مرتبط با تشکلهاي علمي، به بحث و تبادل نظر پردازند.

هر يك از انجمنهاي علمي مي توانند از صفحات اختصاصي بر روي وب سايت برخوردار شوند و از نشاني الكترونيكي ويژه بهره برداري كنند.

در بخش بانك اطلاعاتي اين وب سايت، همه اطلاعات تشکلهاي و فعاليتهاي آنان موجود است.

ام.اي.تي. پيشتاز کتابخانههاي دانشگاي در جهان

کتابخانه دانشگاه ام.اي. تي.
آمریکا از پانجم نوامبر (۲۴
آبان ماه) امسال توانسته است با
همکاري يك شرکت الكترونيكي
آرشيوکامل خود را به نشاني
[www. mitlib. com](http://www.mitlib.com) به صورت
الکترونيک در دسترس علاقه مندان
قرار دهد. جلب همکاري
مجموعههاي مشابه در سراسر
جهان و تشکيل يك آرشيو دائمي
از نتايج تلاشهاي فکري و
پژوهشي بشر، هدف نهايي اين
کتابخانه است. تاکنون نيز
ده ها کتابخانه دانشگاي از جمله
کتابخانه

دانشگاه کمبریج، آمادگي خود
را براي پيوستن به اين سامانه
جديد کتابخانههاي اعلام کرده اند.
کتابخانههاي بسياري

گفتگویی با رئیس جمهوری که
زمانی رئیس کتابخانه بودو ... را
می خوانید.

**همایش دانشجویان
کتابداری و اطلاع رسانی
دانشگاه امام رضا (ع)**

نخستین همایش دانشجویان
کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه
امام رضا (ع) در اردیبهشت ماه
۱۳۸۲ برگزار خواهد شد.

محورهای همایش چنین اعلام
شده اند:

۱. جنبه های اجتماعی و
اقتصادی صنعت نشر؛

۲. ارتباط میان نویسندگان، ناشر
و ویراستار؛

از دانشگاه های معتبر جهان
عرضه الکترونیکی کامل اطلاعات
و اسناد خود را در زمره مهم ترین
اهداف دنبال می کردند که
سرانجام دانشگاه ام. ای. تی.
زودتر از همه به این هدف دست
یافت.

**انتشار نشریه انجمن
علمی دانشجویان کتابداری و
اطلاع رسانی دانشگاه تهران**

نخستین شماره نشریه انجمن
علمی دانشجویان کتابداری و
اطلاع رسانی دانشگاه تهران
«کتیبه» در آذر ۱۳۸۱ منتشر
شد.

در این شماره، تازه چه خبر؟،
اخبار جدید انجمن های علمی،
گروه کتابداری و مصاحبه با
مهندس باقری و مهندس جراح و

نشانی: مشهد، خیابان دانشگاه،
خیابان اسرار، دانشگاه امام رضا (ع)،
گروه آموزشی کتابداری و
اطلاع‌رسانی.

کتابخانه‌های دانشگاهی در ایران: تنگناها، مسائل و مشکلات

انجمن علمی - دانشجویی
کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه
الزهراء (س) در نظر
دارد چهارمین همایش سراسری
خود را با عنوان «کتابخانه‌های
دانشگاهی در ایران: تنگنا، مسائل
و مشکلات» در اردیبهشت ماه
۱۳۸۲ برگزار نماید.

محورهای همایش موضوعات
زیر است:

- نیروی انسانی در
کتابخانه‌های دانشگاهی؛

۴. فرایند نشر کتاب، مجله و
روزنامه؛

۵. نقش ناشر در انتقال
اطلاعات؛

۶. انواع فناوری نشر در
ایران؛

۷. نشر الکترونیکی: انواع
واژه‌پردازها؛

۸. تأثیر شبکه جهانی وب بر
صنعت نشر.

از همه دانشجویان مقاطع
کاردانی، کارشناسی و کارشناسی
ارشد کتابداری که مایل به ارائه
مقاله و سخنرانی در این
همایش هستند، تقاضا شده است که
خلاصه مطالب خود را حداکثر تا
تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۳۰ به کمیته
برگزارای همایش دانشجویی
دانشگاه امام رضا (ع) ارسال کنند.

- رایانه‌های کردن کتابخانه‌های
دانشگاهی؛

همایش ایفلا

شصت و نهمین همایش و
شورای عمومی ایفلا از تاریخ ۱-
۹ آگوست ۲۰۰۳ در برلین پایتخت
کشور آلمان توسط کمیته ملی
برگزار کننده کشور آلمان، و
کمیته کتابخانه‌های آلمان با حمایت
رئیس جمهور آلمان فدرال،
جوهانس راو برگزار خواهد شد.
موضوع اصلی این همایش:
«کتابخانه‌ها به منزله نقطه
دستیابی: رسانه‌ها،
اطلاعات، فرهنگ» است و
موضوعات فرعی آن نیز به شرح
زیر است:

- انتقال مدیریت رسانه‌ها؛

- دانش رسانه‌ها در همه ابعاد؛

- فرهنگ جدید رسانه‌های

دیجیتالی:

- خدمات بخش مرجع در
کتابخانه‌های دانشگاهی؛

- خدمات بخش نشریات
ادواری در کتابخانه‌های دانشگاهی
و...

مهلت ارسال چکیده مقاله، هفتم
اسفندماه ۱۳۸۱ و زمان برگزاری
همایش نیز هفته آخر اردیبهشت
ماه ۱۳۸۲ اعلام شده است.

نشانی: تهران، ونک، انتهای خیابان
ونک، دانشگاه الزهراء، ساختمان شهید
قزوینی، امور انجمن‌های علمی -
دانشجویی، انجمن علمی کتابداری و
اطلاع‌رسانی.

تلفن: ۰۲۱-۸۰۴۱۳۴۳

فاکس: ۰۲۱-۸۰۳۰۶۵۱

نتیجه تغییر و نتایج دائماً در
حال تغییر؛

- توسعه، آموزش و افزایش
توانایی‌های رسانه‌ها؛

- حفاظت و نگهداری آنها؛

تولستوی:

«شرایط و اوضاع و
احوالی ممکن است به وجود آید
که در آن يك جفت كفش بیش از
آثارشکسپیر ارزش داشته باشد.

(آیزا برلین)

- مسئولیت‌های اجتماعی
کتابخانه‌ها در برقراری ارتباط
مابین خلاءهای فرهنگی؛

- نقش کتابخانه‌ها در تغییر
محیط‌های فرهنگی.

برای اطلاعات بیشتر می‌توانید با
نشانی اینترنتی و شماره تلفن‌های
زیر تماس حاصل‌نمائید:

[http:// www. ifla. org/IV/ ifla 69/
index. htm.](http://www.ifla.org/IV/ifla69/index.htm)

Tel: + (49) (30) 265588-52, and -
75.

E-mail: ifla 2003 secr @ sbb. spk-
berlin. de.

ترجمه: میترا صمیعی

برگزاری کنگره
بین‌المللی «النقوش، الكتابات

- مدیریت دانش؛

- تقویت مفهوم اطلاعات؛

- ساختار راهبردی ارتباطات با
جوامع مختلف کاربران؛

- خدمات‌رسانی به نیازهای
خاص اطلاعاتی؛

- دستیابی رایگان به اطلاعات در
هر زمان؛

- محدودیت نشر و دیگر
جنبه‌های حقوقی؛

- سازه‌های نوین برای کتابخانه‌ها
در تدارک اطلاعاتی جهانی؛

- تضمین فرهنگ و ارزش‌های
انسانی؛

- توسعه کتابخانه‌ها به عنوان
مؤسسات فرهنگی؛

- شبکه‌سازی «مشارکت‌های
فرهنگی»؛

و الخطوط

في العالم عبر العصور»

مرکز آثار خطي در کتابخانه
اسکندريه باهمکاري مرکز آثار
خطي فرانسه در نظر دارد از ۲۳
تا ۲۷ آوريل ۲۰۰۳،
کنگره‌اي بين‌المللي با عنوان
«النقوش، الكتابات والخطوط
في العالم عبر العصور» برگزار
نمايد. اين مرکز طی نامه‌اي
خواستار مشارکت پژوهشگران و
مراکز تحقيقاتي و دانشگاهي ايران
شده است. حق اشتراك در اين
کنگره براي هر نفر ۱۰۰ دلار يا
۱۰۰ يورو است. مقالات ارسالي
براي کنگره بعد از برگزاري چاپ
خواهد شد.

براي اطلاعات بيشتري مي‌توانيد با
اداره كل فرهنگي آفريقا و عربي
سازمان فرهنگ و ارتباطات
اسلامي تماس حاصل نمايد.

مقدمه:

«لازمه پژوهش: تحول افکار موازی

تحول ابزار»

ما حاضر به پرداخت هزینه‌های هنگفتی حتی به کشورهای خارجی برای اطلاع از پیشینه تحقیق می‌شوند که مبالغ هنگفتی ارز از کشور خارج می‌شود. خوشبختانه ورود نرم‌افزارها و سخت‌افزارها و استفاده از امکانات شبکه‌ای در بعضی از کتابخانه‌های کشور، باعث شده است تا آنان از شرایط مطلوب‌تر برای سرویس‌دهی و ارائه خدمات برخوردار شوند. به دلیل قدمت و مرکزیت بعضی از کتابخانه‌ها،

لازمه توسعه و پویایی هر جامعه تحقیق و پژوهش است. محققان و پژوهشگران کسانی هستند که برای افزایش دانش جامعه تلاش می‌کنند. آنان برای انجام تحقیقات خود به منابع اطلاعاتی و استفاده از پیشینه‌های تحقیقاتی دیگران نیازمندند، چرا که بدون استفاده از پیشینه تحقیق دیگران، انجام تحقیق مطلوب دشوار خواهد بود. با توجه به این ضرورت، بسیاری از محققان علی‌الخصوص در کشور

کسب اطلاعات از منابع بسیار غنی و ارزشمند آنها از طریق امکانات شبکه‌ای و سایت این کتابخانه‌ها در شبکه وب سبب خواهد شد سایت‌های وب کتابخانه برای راهنمایی به مراجعان مناسب‌تر باشد تا اینکه به اصل منابع چاپی دست یابند. البته این ابزارها هنوز نتوانسته است، رضایت کامل تعداد کثیری از مراجعان را برآورده سازد. آیا لازم نیست قبل از ورود این امکانات نوین، دیدگاه و فلسفه کتابخانه‌ها مطابق با آنها تغییر کند؟

در غیر این صورت حتی با سرمایه‌گذاری کلان در این زمینه نیز به اهداف مورد نظر نائل نخواهیم شد. چرا که در این صورت نیازی به اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات کتابخانه در سطحی گسترده وجود ندارد. زیرا مراجعان آن محدود به همان

مؤسسه یا دانشگاه هستند و به طور حتم به اصل آن منابع در کتابخانه دسترسی دارند. قرار دادن اطلاعات کتابخانه‌های وب می‌تواند برای پژوهشگران و محققانی که عضو کتابخانه نیستند و برای انجام تحقیق در جستجوی منابع هستند، مفید باشد.

خوشبختانه در سال‌های اخیر، شاهد

هستیم که فهرست بعضی از منابع از قبیل پایان‌نامه‌ها، کتاب‌های مرجع لاتین و فارسی در برخی کتابخانه‌ها به صورت مستقیم (Online) روی وب قرار داده شده است، به طوری که از طریق وب سایت کتابخانه امکان دسترسی به منابع مورد نیاز وجود دارد. حتی روزهای مشخصی از هفته را برای مراجعان غیر عضو (خارج از مؤسسه مادر) در نظر گرفتند که بسیار قابل استفاده و مفید

خواهد بود و مشکلات محققان را تا حدودی مرتفع می‌سازد.

اما در مقابل کتابخانه‌هایی مثل کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران هستند که با دیدگاه سنتی (قبلی) فعالیت می‌کنند و استفاده از ابزارهای نوین اطلاع‌رسانی نظیر نرم‌افزار و سخت‌افزار برای آگاهی مراجعان روی صفحات وب نتوانسته است رضایت درصد زیادی از مراجعانی را فراهم آورد. به دلیل بعضی از محدودیت‌ها، عملاً استفاده از منابع بسیار غنی و میراث ملی برای مراجعان غیر عضو از جمله دانشجویان غیر از دانشگاه تهران حتی در سالن مطالعه و داخل کتابخانه‌ها مشکل مواجه است.

امیدواریم تا همگام با یکدیگر از ابزارهای فناوری‌رانه اطلاع‌رسانی، نحوه خدمت به مراجعان را با امکانات نوین در محیط جدید تجربه کنیم و خود را

متحول سازیم که در این صورت مراجعان می‌توانند با دیدن فهرست رکوردهای این کتابخانه روی وب و دسترسی به اصل این منابع به انجام تحقیق خود بپردازند.

شاید لازمه همگامی تحول فکری و تحول ابزاری، تجدیدنظر در سیاست‌گذاری و خط‌مشی کتابخانه باشد اما نکته مهم، امکان دسترسی همه پژوهشگران و علاقه‌مندان به اصل منابع موجود در کتابخانه‌ها است.

نخستین عامل قابل ذکر این است که، کتابخانه‌ها مکان‌هایی استثنایی و منحصر به‌فردند زیرا مکان‌هایی اجتماعی، اختیارگرا و تفکرگرا هستند. این اماکن از لحاظ اقتصادی و اجتماعی مفیدند، زیرا با هدف همبستگی و یکپارچگی بنا شده‌اند، همانند يك جامعه.

جامعه تمام سرمایه و منابع خود را در مشارکت می‌بیند و همه افراد را در آن سهیم می‌کند. این خصیصه جامعه از کتابخانه‌ها نیز قابل تفکیک نیست.

کتابخانه‌ها اختیارگرا و انتخاب‌گرایند، و این اختیارگرایی از جنبه اجتماعی یا فکری حائز اهمیت است. چون معتقد به نظام فکری آزاد هستند، و تأکید به حضور همه اهداف و

۲

«چه عاملی موجب علاقه

شما به کتابداری می‌شود؟

روری لیتلین

ترجمه: پروین متواری سوری

پيروي از ايمن روش،
توليد روز افزون، راه مصرف
نامناسب را مي بندد و مهم تر از
همه از به هدر رفتن سرمايه به
نحو چشمگيري جلوگيري مي کند.

کتابخانه ها از جنبه ديگر نيز
زمينه علاقه مندي را فراهم مي کنند
و اين همان نياز مندي به تحول و
دگرگوني در کتابخانه ها است. قابل
ذکر است امروزه تمايل به
افزايش حق انتخاب در جوامع
بيشتر شده است و افراد راغبند تا
نيازهاي جزئي را از دستور
کارشان حذف کنند.

علاوه بر عوامل ذکر شده،
همواره يک تمايل خاصي به سوي
غير دولتي کردن خدمات و
عملکردهاي هر سازماني به
چشم مي خورد که کتابخانه ها از
اين امر مستثني نيستند (پس موانع
بازدارنده و دست و پاگير در

عقايد، بدون لغو شدن و نادیده
انگاشتن آنها دارد. اين همبستگي و
اتحاد اجتماعات اقتصادي و
آزادگرايي فکري / اجتماعي
منجر به ايجاد يك نظام ايده آل
حمائتي براي جامعه دموکراتيك
مي شود و دليل اين امر اين
است که کتابخانه يکي از
مطمئن ترين راه هاي ورود و
دستيابي به هرگونه اطلاعات با
هر هدف براي افراد در هر سنخ و
مقامي است.

به علاوه کتابخانه ها، الگوهائي
هدف مند براي نظام هاي تداوم يافته
هستند. با اعتقاد به اين که
«امانت بگيريد، نخريد»،
کتابخانه ها روش کم هزینه تري را
در پيش روي مصرف کننده يا
خواننده قرار مي دهند. به عبارت
ديگر خواننده حق انتخاب دارد.
جنبه مثبت ديگر صرفه جويي در
هزینه است، به اين صورت که با

دستیابی وجود خواهد داشت). بنا بر این کتابخانه‌ها برای رویارویی با این عوامل به مراجع تصمیم‌گیری دموکراتیک نیاز دارند. از دیگر مشکلات قابل ذکر، نیاز به پیشرفت و گسترش اطلاعات جامع محلی است. ماهچنین به توسعه نمونه‌های عالی دستیابی اطلاعاتی در کتابخانه نیازمندیم تا به هدف مفید بودن فرهنگ کتابخوانی و کتابداری نائل آئیم.

<http://www.newbreedlibrarian.org/archives/0101Febzool/Litwin.html>

علی رادباوه

در ساختارهای حکومتی «عصر اطلاعات» یا «عصر اطلاعات الکترونیکی»، توجه دولت‌ها به تعامل میان دولت و آحاد جامعه معطوف شده است.

این نگرش جدید در ممالک توسعه‌یافته با سرعت بیشتری محقق شده است. زیرا کشورهای توسعه‌یافته از دهه‌های قبل دسترسی آزاد به اطلاعات و جریان آزاد اطلاعات را به عنوان یکی از حقوق شهروندی

پذیرفته‌اند، اما کشورهای جهان سوم در تداوم ساختار سنتی در انواع تعامل‌های میان دولت و آحاد جامعه از یک سو، و گزینش ساختار الکترونیکی در تعامل‌ها از سوی دیگر مرددند.

به عبارت ساده‌تر، در کشورهای جهان سوم، دسترسی آزاد اطلاعات به دلیل عدم شکل‌گیری نهادهای مردمی هنوز نهادینه نشده است، اما جهت‌گیری دولت‌ها امیدوارکننده است. اگر یکی از تعاریف اطلاعات را به عنوان «دانش قابل انتقال» در نظر بگیریم، مشخصاً در دولت الکترونیکی، محتوای دولت مطرح است نه ساختار فیزیکی آن، به عبارت روشن‌تر منظور از دولت الکترونیکی یعنی جمع‌آوری اطلاعات تولیدشده در ساختار دولت، ساماندهی اطلاعات تولیدشده دولتی و نیز اشاعه و دسترسی پذیری این اطلاعات برای تکتک شهروندان. به منظور تحقق این نوع دسترسی‌پیش‌شرط‌هایی به شرح زیر لازم است:

الف - فرهنگ‌سازی: ایجاد زمینه‌های مناسب در همه جامعه

به گونه‌ای که همگان جریان آزاد اطلاعات را به عنوان یک ضرورت بپذیرند و برای تحقق آن از هیچ کوششی فروگذار نکنند. در این میان نقش دولت و کارگزاران دولتی به منظور ایجاد فرهنگ استفاده از اطلاعات مناسب در بستری مناسب و در زمان مناسب برجسته است. زیرا اگر دولتمردان نسبت به ارائه انواع اطلاعات آماری در حوزه فعالیت خود حساسیت به خرج دهند و در برنامه‌ریزی‌های خود از آمار واقعی بهره‌مند شوند، قطعاً نیازسنجی‌ها واقعی

اتقاً می‌افتد و براساس آن برنامه‌های آتی جامعه درست شکل می‌گیرد و انحراف و خطا از برنامه کمتر به چشم می‌خورد.

ب - آموزش عمومی: اگر ساختار کلی دولت قائل به استفاده

از اطلاعات به‌هنگام در بستر الکترونیك باشد، در مرحله بعد سازمان‌های دولتی، مؤسسات آموزشی، دانشگاهی و پژوهشی باید زمینه‌های آموزش را به گونه‌ای آماده کنند که آهنگ بهره‌برداری از شبکه‌ها و نیز شبکه‌سازی به منظور تبادل الکترونیکی اطلاعات، مکان‌یابی اطلاعات، استفاده اشتراکی از انواع منابع اطلاعاتی موجود شتاب بیشتری به خود گیرد.

ج - بستر سازی: زمانی
امکان طرح دولت الکترونیك و ساختار شبکه‌ای موفقیت‌آمیز خواهد بود که سازمان‌های دولتی با استفاده از نیروهای متخصص و نیز بهره‌گیری از شرکت‌های خصوصی در سطح ملی بتوانند زمینه‌های توسعه ملی پایدار را در قالب شبکه‌نهادینه کنند. در

این رهگذر توجه خاص به زیرساخت‌ها، به کارگیری نیروهای متخصص بومی از اهمیت خاصی برخوردار است.

د - رفع موانع و محدودیت‌ها: حجم و میزان
محدودیت‌ها در جوامع مختلف به میزان توسعه یافتگی آنها بستگی دارد. معمولاً در دولت‌های با «دید بسته» و «سیاست‌های انقباضی» طرح مسئله دولت الکترونیکی از جایگاه و موضع ضعیفی برخوردار است و برآحاد جامعه مسلم است که چنین طرحی از چنان دولتی عملاً منجر به شکست خواهد شد. این موانع گاه فنی است مانند موانع و

محدودیت‌های مخابراتی، شبکه‌ای، میان‌شبکه‌ای. رفع این موانع هم باید به عنوان يك اصل و نوعی باور از دولت شروع شود

روش منطقه‌ای آن است که کشورهای را گزینش کنیم که دارای بیشترین اشتراک با ما هستند. شرایط اقلیمی، باورهای مذهبی، ساختارهای حکومتی، نگرش بومی و... از جمله این اشتراک‌ها هستند.

و دولت‌به عنوان یک ضرورت ملی آن را به جامعه القانماید. گاه موانع سیاسی است. تجربه نشان داده است که در ممالک جهان سوم به دلایل مختلف از جمله عدم استفاده صحیح از نیروهای کارآمد و متخصص، عدم شفافیت روابط و مناسبات میان مجراهای حکومتی، فقدان صراحت لهجه میان برنامه‌سازان و تصمیم‌سازان و... موانع سیاسی بازدارنده‌تر از دیگر موانع است که رفع این موانع و کمرنگ کردن آن نیز از وظایف دولت است.

TTTTT

ه - استفاده از تجارب دیگر

کشورها:

معمولاً مطالعه پیشینه‌ها و عبرت گرفتن از گذشته به ویژه زمانی که می‌خواهیم پدیده‌ای نو بیافرینیم، یا جایگزینی را انتخاب کنیم و یا تغییری ایجاد کنیم، امری پسندیده و معقول است. در مطالعه این پیشینه‌ها و عبرت‌اندوزی،

که رباعي ذیل در آن
نگاشته شده بود باقي
ماند:

علمي که حقيقي
است در سینه بود در
سینه بود هر آنچه
درسي نبود

صد خانه کتاب ترا
سودي ندهد باید که
کتابخانه در سینه بود

لطفاً ؛ . :

از تغییر نشانی

خود ما را آگاه

فرمایید.

«اندرز»

گویند:

شاهمرتضی
پدر دانشمند فیض
کاشانی کتابخانه معتبر
و مشهوری داشته
است. هنگامی که
موریانه به یکی
از صندوقهای کتاب
شاهمرتضی راه پیدا
کرد و تمامی کتب
و اوراقی که در آن
صندوق بود خورد و از
اعتبار انداخت،
تنها قطعه‌ای از پوست

دانشگاه اینترنتی دانشگاه اصفهان

احسان محمدی

مجازی (Virtual universities) و...
را فراهم آورده است.

دانشگاه اصفهان نیز برای
همگامی با دنیای آموزشی
الکترونیکی از نیمه
اردیبهشت ۱۳۸۱، اقدام به پذیرش
دانشجو از طریق دانشگاه مجازی
دانشگاه اصفهان Virtual university
of Isfahan university نموده است.

دانشگاه مجازی برای همه
افراد، در هر گروه سنی و در هر
موقعیت اجتماعی آزاد است. اگر

با کمی دقت در زندگی
روزمره می بینیم که همه چیز
پیشوند " E " به خود گرفته
است e-friends, e-mail, e-busienss و
مهمتر e-learnig است که بیش از
همه جامعه دانشگاهی را تحت
تأثیر قرار داده است و زمینه به
وجود آمدن پدیده هایی چون
کتابخانه های رقومی (Digital
Libraries)، دانشگاه های

2. Microsoft windows 2000
(basic);

3. Active server page;

4. Test course (Discussing about
windows2000 server).

با کلیک روی پنجره Login و پر
کردن فرم ثبت نام، شما می توانید
هم به عنوان دانشجو و هم استاد
عضو این نظام آموزشی
اینترنتی شوید.

اگر در هنگام گشت و گذار در
این سایت با مشکل ترجمه برخورد
کردید (چون همه صفحات فارسی
نیستند) با دو بار کلیک روی لغت
مورد نظر معانی پیشنهادی را
می توانید بیابید.

: معرفی کتابخانه ها ۱

علاقه مند به جزئیات مربوط به
این دانشگاه هستید، شما را به یک
سفر الکترونیکی به نشانی
<http://vu.ui.ac.ir> دعوت می کنیم.

با ورود به Homepage با
پنجره های مختلفی در بالای صفحه
بر می خوریم، (اگر برای نخستین
بار قصد بازدید از این دانشگاه را
دارید توصیه می شود که با پنجره
welcome شروع کنید). در صفحه
welcome با اطلاعات

کلی درباره معرفی و تقویم
دانشگاه برخورد می کنیم. با کلیک
روی پنجره courses در
بالای Homepage می توان رشته های
تحصیلی ارائه شده توسط دانشگاه
را مشاهده کرد. در حال حاضر
این دانشگاه دارای دوره های زیر
است:

1. HTML;

«کتاب سپید»

معرفی کتابخانه‌های مجتمع نابینایان

رودکی

گویندگان و صدابرداران حرفه‌ای بهره برده می‌شود و بیشتر متن‌های وزین ادبی و کتاب‌ها دیگر بر روی نوار کاست ضبط می‌شوند.

در ضبط آزاد، برای پاسخگویی بیشتر به نیازهای مراجعان، عملیات ضبط بدون حضور صدابردار و با استفاده از ضبط پرتابل (قابل حمل) انجام می‌شود. فعالیت‌های این کتابخانه شامل آماده‌سازی کتاب‌ها به صورت درج مشخصات به صورت بریل و تکثیر نوارها،

امانت‌دهی با توجه به ذوق، علاقه و میزان تحصیلات افراد به

مجتمع نابینایان رودکی در سال ۱۳۵۲ برای ارائه خدمات فرهنگی به نابینایان تأسیس شد. کتابخانه آن دارای سه بخش گویا، بریل و بینایی است.

منابع کتابخانه گویا شامل انواع کتاب‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی است که به نوار کاست تبدیل شده است و سهل‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی برای نابینایان محسوب می‌شود. تهیه این نوع کتاب‌ها با استفاده از دو روش ضبط استودیویی و ضبط آزاد انجام می‌گیرد.

در ضبط استودیویی از تجهیزات الکترونیکی پیشرفته و

دو صورت حضوري وپستي (حتي براي اعضاي شهرستاني) و فشرده‌سازي نوارها برروي سي‌دي (CD) براي حفاظت فزيكي آنها مي‌شود.

در کتابخانه بریل کتاب‌هاي

چاپي و الکترونيکي موجود، طي چهار مرحله به خطبریل برگردانده مي‌شوند. در ابتدا کتاب‌ها پس از حروف چيني بر اساس قوانين بریل، ويرايش و صفحه‌بندي مي‌شوند؛ و پس از تصحيح به دو روش خواندن مستقيم و استفاده از برجسته نگار به دو صورت ملخي و کامپيو تري به چاپ مي‌رسند، و در آخر نيز براي سهولت استفاده صحافي مي‌شوند.

پس از آماده شدن کتاب‌ها فرآيند آماده‌سازي آنها از طريق درج شماره بازيابي ورده‌بندي به روش ديويي انجام مي‌گيرد. امانت‌دهي در اين بخش

نيز همانند بخش گويياز دو طريق حضوري و پستي انجام‌پذير است.

کتابخانه بينايي و نيمه

بينايي محتوي تمام کتاب‌هاي تبديل شده به گوياء و بريل است. در

اين بخش فهرست‌نويسي از طريق بانک اطلاعاتي کتابشناسي ملي ايران انجام مي‌گيرد. در اين بخش پس از آماده‌سازي ورده‌بندي به روش ديويي، منابع به صورت قفسه باز در اختيار مراجعان قرار مي‌گيرند.

همچنين با بهره‌گيري از دستگاه درشت نمايي به نام بهديد، اين امکان براي افراد کم‌بيناء - خصوصاً دانشجويان - به وجود آمده است که با درشت کردن حروف کتاب‌ها و جزوات، آنها را مطالعه کنند. در حال حاضر کتابخانه گوياء ۱۳۷۱، کتابخانه بريل ۱۱۲۲ و کتابخانه

بینایی ۱۴۴ عضو فعال دارد که
هرساله به تعداد آنان اضافه
می‌شود.

لازم به ذکر است در این
مجموعه علاوه بر تهیه کتاب‌های
بریل و گویا خدمات دیگری مانند
چاپ و نشر روزنامه «ایران
سپید»، خدمات کامپیوتری از
طریق دو نرم‌افزار «پرونده‌خوان»
و «کتاب‌خوان» و چاپ و
فروش کتاب‌ها درخواستی به
اعضا، ارائه می‌شود.

در آخر ضمن تشکر از خانم
شریفی کتابدار محترم این مجموعه
و همکارانشان که این اطلاعات را
در اختیار ما قرار دادند، امید
است باتلاش بی‌وقفه این عزیزان
و همچنین نابینایان سخت‌کوش و
با استعداد شاهد هیچ فاصله و خلا
فرهنگی میان جامعه و این
اعضای پرتلاش نباشیم.

والسلام

«آشنایی با کتابخانه»

مهرآباد»

کتابخانه مهرآباد در ۱۳ آبان ۱۳۷۵ به مناسبت روز دانش‌آموز افتتاح شد. این کتابخانه در محله مهرآباد جنوبی واقع است

که با تأسیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران در خرداد ۱۳۷۵، این کتابخانه نیز همانند دیگر مراکز فرهنگی هنری زیر نظر مدیریت فرهنگی هنری منطقه ۹ وابسته به سازمان فوآلذکر اداره می‌شود.

در زمان افتتاح، موجودی کتاب‌های کتابخانه در حدود ۸۰۰۰ جلد کتاب در موضوعات مختلف علمی، ادبی،

تاریخ، روانشناسی، کمک‌درسی، کنکور و ... ویژه بزرگسالان و کودکان و نوجوانان بود. در طی چند سال گذشته مجموعه کتابخانه از طریق خرید و اهدای کتاب به بیش از ۱۴۵۰۰ جلد افزایش پیدا کرده است که ۱۷ درصد از آن مختص کودکان و نوجوانان و ۸۳ درصد از آن مختص بزرگسالان است. ۷ درصد از مجموعه منابع کتابخانه مهرآباد را کتاب‌های مرجع تشکیل می‌دهد. ظرفیت سالن مطالعه بیش از ۱۵۰ نفر است که روزهای فرد مختص خانم‌ها و روزهای زوج مختص آقایان است.

همه کتاب‌ها به‌جز کتاب‌های مرجع، شماره آخر نشریات و کتاب‌های نفیس هنری، قابل امانت دادن است و هر عضو می‌تواند حداکثر تا دو کتاب را به مدت دو هفته امانت بگیرد. ساعات کار

کتابخانه به صورت
شبانه روزی می باشد.

۴ معرفی کتاب ۱

برنامه ریزی حوادث در

خدمات اطلاع رسانی و

کتابداری

برنامه ریزی حوادث در
خدمات اطلاع رسانی و کتابداری /
نوشته جان اشمن؛ ترجمه
مریم خسروی، تهران: مرکز
اطلاعات و مدارک علمی ایران،
۱۳۸۰. ج، ۸۶ ص. — ۵۰۰۰
ریال.

کتاب حاضر با فصلی درباره
پیشگیری از حوادث شروع
می شود. اهداف این فصل، حفظ
کتابخانه از حادثه از طریق
بهبود رویه های عملیاتی استاندارد
و کاهش خط خسارت به منابع آن
به سطح های قابل قبول است. سپس
به بحث در این باره می پردازد
که چگونه در برابر حوادث
آمادگی پیدا کنیم.

اهداف این فصل، شناسایی
کارکنان کلیدی و منابع احتمالی در
مقابله با موارد اضطراری، تهیه
اطلاعات و آموزش لازم برای
حصول از واکنش مؤثر است.

فصل بعدی به بازسازی منابع
آب دیده می پردازد. هدف این
فصل، نجات دادن مواد به طریقی
است که هزینه بازسازی و مرمت
بعدی به حداقل برسد. (شامل
تعویض و مرمت در آینده و نجات
حداکثر منابع با توجه به
اولویت آنها).

فصل بعد به نگهداري مواد
اختصاص دارد. اهداف اين فصل
شناسايي مواد نياز مند به مرمت
بيشتر و برنامه ريزي و اجراي
يك برنامه كاري مناسب براي مواد
انتخابي و

مواد و خدمات كتابخانه برای بزرگسالان نوسواد (رشته كتابداري).

مواد و خدمات كتابخانه براي
بزرگسالان نوسواد (رشته
كتابداري)/ فرزانه فرزین، مليحه
نيككار، تهران: دانشگاه پیام
نور، ۱۳۸۰. يازده، ۱۳۵ ص.

استفاده پيش بيني نشده از آن
است.

صفحات پاياني كتاب به
فهرست منابعي براي مطالعه
بيشتر اختصاص یافته است.

طاهره طاهري

اين كتاب، معادل دو واحد
درسي براي دوره كارداني و
كارشناسي كتابداري و
اطلاع رساني دانشجويان دانشگاه
پیام نور است. مباحث آن در هفت
فصل تنظيم شده است.

فصل اول به تعاريف و مفاهيم
مربوط به آموزش بزرگسالان،
آموزش رسمي و
غير رسمي، آموزش مداوم و
سواد آموزي مي پردازد.

فصل دوم دیدگاه تاریخی
سوادآموزی بزرگسالان را در
جهان و در ایران قبل و بعد
از انقلاب اسلامی بررسی می‌کند.

شناخت جامعه نوسواد، مطالب
فصل سوم این کتاب را تشکیل
می‌دهد. در این فصل مؤلفان ضمن
شناختن جامعه نوسواد

نوشته‌ها، و معرفی برخی از
مراکز تولید و نشر
مواد آموزشی در سطح جهان و
ایران در این فصل معرفی شده
است.

در فصل ششم شیوه‌های ساده
تولید مواد خواندنی برای نوسوآدان
بیان شده است. شیوه‌های جذب
نوسوآدان به کتابخانه و
نقش کتابخانه‌های مختلف در
سوآد آموزشی مطالب‌بخش پایانی
این کتاب است.

امید است ویرایش بعدی اثر،
فصلی را به سوآد اطلاعاتی
اختصاص دهد.

دکتر احمد شعبانی

مواد و خدمات کتابخانه

برای بزرگسالان

نوسوآد (رشته کتابداری).

فرزین، فرزانه؛

نیک‌کار، ملیحه

شهری و روستایی و کوچ‌نشین
تفاوت‌های موجود میان این جوامع
را از جنبه‌های مختلف بررسی
کرده‌اند.

فصل چهارم مشتمل بر
اهداف، ویژگی‌ها و روش‌های
آموزش بزرگسالان است.

فصل پنجم به خواندنی‌های
نوسوآدان و مراکز تولید و نشر آن
پرداخته است. تناسب و گیرایی
موضوع و سطح خواندنی‌های

عمومي واخصاصي شده است.
دائرة المعارف كتابداري و
اطلاع رسانی يکي از آنهاست. اين
کتاب در سال ۲۰۰۱ به وسيله
K.L.M. swaminathun از کتابداران
مشهور هندی که داراي
چندین مقاله تخصصي در زمينه
کتابداري است، نگاشته شده است.

ناشر اين کتاب انتشارات
SARUP and sans واقع در دهلي نو
است.

همه مطالب در سه جلد و ۷۷۷
صفحه جمع آوري شده است. جلد
اول به حرف A-D، جلد دوم از
حرف E-O و جلد سوم به حرف P-
Z اختصاص دارد.

۳

*Encyclopedia of Library and
informationscience.*

احسان مهدي زاده

مطالب کتاب به مباحث مختلف
کتابداري و حوزه هاي مربوط به
آن از قبيل فناوري اطلاعات،
اطلاع رسانی، پردازش
اطلاعات، رایانه، ریز رایانه،

گسترش روز افزون علوم
باعث بوجود
آمدن دائرة المعارف هاي مختلف

چاپ، صحافي، کاغذسازي
وانتشارات مي پردازد.

در اين کتاب
همچنين *Abreviation* مربوط به اين
حوزه را مي توان يافت.

فرهنگي دانشجويان
دانشگاه آزاد اسلامي (واحد
رودهن)

دومين شماره «پيك كتابداري
واطلاع رساني»: نشریه علمی -
فرهنگي دانشجويان دانشگاه آزاد
اسلامي (واحد رودهن) در پاييز
۱۳۸۱ منتشر شد. اين نشریه که
در ۶۰ صفحه منتشر شده
است، دوره انتشار خود را به
صورت گاهنامه ذکر کرده است و
خلاقيت و تشويق دانشجويان
رانقطة کانوني توجه خود مي داند.

حجم مناسب مطالب، تنوع و
ارتباط آنها باحوزه تخصصي و
رعایت ویژگی هاي نشر نشریات
از نقطه نظر کتابداران، از
جمله ویژگی هاي قابل توجه اين
نشریه است.

براي اطلاع و ارتباط بیشتر
مي توانيد بانثاني پستي: رودهن -
دانشگاه آزاد - گروه کتابداري - کد

معرفي نشریات

معرفی نشریات دانشجویی

کتابداری و اطلاع رسانی

۱. «پيك كتابداري و
اطلاع رساني» نشریه علمی -

پستی ۱۸۹ و نشانی
پست الکترونیکی:

A.L.I.S.S-R @ YAHOO. COM

ارتباط برقرار کنید.

۲. «کتیبه» نشریه
انجمن علمی دانشجویان
کتابداری و اطلاع رسانی
دانشگاه تهران

نخستین شماره نشریه «کتیبه»
نشریه انجمن علمی دانشجویان
کتابداری و اطلاع رسانی دانشگاه
تهران همزمان با برگزاری همایش
«کتابخانه ملی: گذشته،
حال، آینده» که به همت انجمن
کتابداری و اطلاع رسانی ایران
برگزار شد، منتشر و توزیع شد.
نشانی پستی: صندوق پستی ۶۴۵۶-
۱۴۱۵۵ و نشانی پست
الکترونیکی

salis @ ut. ac. ir

www. ketabdary. cjb. net

برای برقراری ارتباط با این
نشریه اعلام شده است.

نشانی پستی: تهران، بزرگراه
چمران، پل مدیریت، بلوار دریا،
خیابان شفق، دانشکده علوم انسانی،
گروه کتابداری و
اطلاع رسانی، نشریه پیک
اطلاع رسانی.

۴. «اطلاع رسانی»
نشریه انجمن دانشجویی
کتابداری و اطلاع رسانی
دانشگاه فردوسی (مشهد)

چهارمین شماره نشریه
«اطلاع رسانی» توسط انجمن
دانشجویی کتابداری
و اطلاع رسانی دانشگاه فردوسی
(مشهد) در ۶۰ صفحه منتشر شد.

جامعیت و تنوع مطالب این
نشریه قابل ملاحظه است.

نشانی: مشهد، میدان آزادی،
کوی دانشگاه فردوسی، دانشکده

۳. «پیک اطلاع رسانی»
نشریه علمی (تخصصی)
دانشجویی گروه کتابداری
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد
تهران شمال دانشکده علوم
انسانی

ششمین شماره «پیک
اطلاع رسانی» نشریه علمی -
تخصصی دانشجویی گروه
کتابداری دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران شمال، دانشکده علوم
انسانی در پاییز ۱۳۸۱ منتشر شد.
این نشریه که در ۲۸ صفحه
منتشر شده است، مطالب متنوعی
دارد که هدف از انتخاب و انتشار
آنها را آشنایی بیشتر
دانشجویان جدید با رشته کتابداری
و اطلاع رسانی ذکر کرده است.

علوم تربیتی و روانشناسی، دفتر
انجمن.

تلفن: ۸۷۸۳۰۰۸-۱۱ داخلی
۹۱.

E-mail: *ETTELARESAN* @-
.yahoo. Com

نشانی: تهران، خ کارگر
جنوبی، چهارراه لشکر، جنب پمپ
بنزین، دانشکده روانشناسی و علوم
تربیتی علامه طباطبایی،
صندوق پستی: (۶۱۱-۱۳۱۸۵)
ساختمان آموزش، طبقه دوم دفتر
انجمن های علمی - نشریه ماوک

E-mail: *mavak - Journal* @-
.navar. Com

۶. «پیک کتابداری»
نشریه انجمن علمی - دانشجویی
کتابداری دانشگاه الزهراء (س)

نشریه انجمن علمی،
دانشجویی کتابداری دانشگاه
الزهراء (س) از نیمه سال
تحصیلی ۱۳۷۸-۱۳۷۷ منتشر
گردید و شماره های ۱۰ و ۱۱ آن
به همراه یک ویژه نامه وب

۵. «ماوک» نشریه
اطلاع رسانی و کتابداری انجمن
علمی دانشجویان
کتابداری دانشگاه علامه
طباطبایی تهران

شماره جدید «ماوک» مجله
اطلاع رسانی و کتابداری انجمن
علمی دانشجویان کتابداری دانشگاه
علامه طباطبایی تهران به
سر دبیری سیدحسین محمدی منتشر
شد. شیوه انتشار و زین و مطالب
متنوع نشریه نسبت به شماره قبل
قابل مذاقه و ملاحظه است.

سایت کتابداری در اسفندماه ۱۳۸۱
منتشر خواهد شد. این نشریه که در
آبان ماه ۱۳۸۰ در چهارمین
جشنواره منطقه‌ای نشریات
برگزار شده در دانشگاه علم و
صنعت، مقام دوم را کسب کرد،
نشریه‌ای علمی و فرهنگی است
و تهیه‌کنندگان و مخاطبان آن را
بیشتر دانشجویان تشکیل می‌دهند.

. ضمن آرزوی موفقیت برای
همه دست‌اندرکاران این نشریات،
از همه انجمن‌های دانشجویی
کتابداری و اطلاع‌رسانی
دعوت می‌کنیم نشریات خود را
برای معرفی در این صفحه به
آدرس خبرنامه ارسال نماید.

سفر بخیر

به کجا چنین شتابان؟

گون از نسیم پرسید

دل من گرفته زینجا

هوس سفر نداری

ز غبار این بیابان

همه آرزویم، اما

چه کنم که بسته پایم...

به کجا چنین شتابان؟

— به هر آن کجا که باشد بجز

این سرا سرایم.

— سفت بخیر! اما، تو و

دوستی، خدا را

چو از این کویر وحشت به

سلامت گذشتی

به شکوفه‌ها، به باران،

برسان سلام ما را

(ش—فیعی ک—دکنی)

